

HISTORIA DE ESPAÑA

O exame consta de 4 preguntas de 5 puntos, das que poderá responder un **MÁXIMO DE 2**, combinadas como queira. Se responde máis preguntas das permitidas, **só se corrirán as 2 primeiras respondidas**.

PREGUNTA 1. RESPONDA OS DOUS APARTADOS SEGUINTE:

1.1. Defina brevemente catro dos oito termos: (0,5 puntos por definición)

1. Economía predadora, 2. Carta de poboamento, 3. Converso, 4. Paz de Utrecht,
5. Abdicacións de Baiona, 6. Caciquismo, 7. Pacto de San Sebastián, 8. Sindicato Vertical

1.2. Desenvolva un dos catro temas:

1.2.1. Conquista e romanización. (3 puntos)

1.2.2. A configuración do imperio español no século XVI. (3 puntos)

1.2.3. O cambio dinástico e a guerra de Sucesión. (3 puntos)

1.2.4. O reformismo borbónico en Galicia. (3 puntos)

PREGUNTA 2. ELABORE UNHA COMPOSICIÓN HISTÓRICA A PARTIR DOS TEXTOS PROPOSTOS

Os seguintes textos deben permitirlle facer unha redacción sobre os principais sectores industriais e o papel do ferrocarril. Tendo en conta os documentos e o seu contexto, debe atender cando menos á identificación dos sectores pioneiros da industrialización española e as súas limitacións, así como aos condicionantes derivados da Lei Xeral de Ferrocarrís. **(5 puntos)**

Documento 1. Máquinas en activo na industria algodoeira catalá (proceso de fiado).

	1835	1841	1850	1861
Fusos manuais	691.949	315.162	183.778	7.366
Fusos mecánicos	27.220	346.681	622.858	763.051
Fusos total	719.169	661.843	806.636	770.417

Fonte: Jordi Nadal, *El fracaso de la Revolución Industrial en España*, Barcelona, Ed. Ariel, 1975, p. 196.

Documento 2. Descrición da industria local publicada na *Guía del viajero en Málaga* (1861).

A industria en Málaga nos nosos días desenvolveuse dunha maneira admirable... Isto é tanto máis de notar, cando nunca esta cidade destacou como fabril [...]. Hoxe conta a poboación industrial con dúas magníficas fábricas de ferro, dúas grandes fábricas de tecidos de fío e algodón e ademais distintas fábricas pequenas de teares ordinarios [...]. A fabricación de ferro é tan sinxela que non podemos menos de deternos un momento [...]. A operación principal efectúase nos altos fornos, onde o mineral mesturado con carbón vexetal e fundentes é sometido a gran calor.

Documento 3. *Lei Xeral de Ferrocarrís, Gaceta de Madrid*, 6 de xuño de 1855.

CAPITULO I - Da clasificación de ferrocarrís.

Artigo 1º - Os ferrocarrís dividiranse en liñas de servizo xeral e de servizo particular.

Artigo 2º - Entre as liñas de servizo xeral clasifícanse como da primeira orde as que partindo de Madrid, terminen nas costas ou fronteiras do reino.

Artigo 3º - Todas as liñas de ferrocarril destinadas ao servizo xeral, son do dominio público, e serán consideradas como obras de utilidade xeral.

CAPITULO II - Da concesión ou autorización para construír os ferrocarrís.

Artigo 4º - A construción das liñas de servizo xeral poderá ser verificada polo Goberno e na súa falta por particulares ou compañías.

PREGUNTA 3. ELABORE UNHA COMPOSICIÓN HISTÓRICA A PARTIR DOS TEXTOS PROPOSTOS

Os seguintes textos deben permitirlle facer unha redacción sobre a crise da Restauración. Tendo en conta os documentos e o seu contexto, debe atender cando menos ao cuestionamento do sistema canovista feito polo rexeneracionismo, aos efectos da política colonial en Marrocos e á trascendencia da Semana Tráxica. **(5 puntos)**

Documento 1. Joaquín Costa critica o réxime canovista na súa obra *Oligarquía y caciquismo* (1901).

En conclusión: non é a forma de goberno en España a mesma que impera en Europa, aínda que un día o pretendara a Gaceta; o noso atraso a este respecto non é menor ca en ciencia e cultura, ca en industria, ca en agricultura, ca en milicia, ca en administración pública. Non é a nosa forma de goberno un réxime oligárquico, servido, que non moderado, por institucións aparentemente parlamentarias. Ou, dito doutro xeito, non é o réxime parlamentario a regra, e excepción delas os

vicios e as corruptelas denunciadas na prensa e no Parlamento mesmo durante sesenta anos; ao revés, iso que chamamos desviacións e corruptelas constitúen o réxime, son a mesma regra.

Documento 2. Manifesto contra a Guerra emitido polo Partido Socialista o 28 de xuño de 1809.

O goberno obrigado por compromisos internacionais que a nación descoñece, ou movido polo afán de amparar os intereses duns cuantos plutócratas, resolveu enviar a Marrocos 20.000 homes [...]. Tal enormidade, incrementada pola tremenda inxustiza de que á guerra vaian soamente os fillos dos pobres, os que non puideron librarse da contribución de sangue por carecer de 1.500 pesetas, non debe ser consentida pola clase obreira [...]. Por outra banda, a clase obreira, que loita hoxe non xa por mellorar a súa sorte, senón tamén por emanciparse e emancipar a todos os homes, ten un alto interese en que o militarismo non alcance no noso país maior preponderancia da que ten, e seguramente alcanzaría se se realizase unha campaña guerreira en Marrocos.

Documento 3. A Semana Tráxica segundo o relato do correspondente do diario *El mundo* en Barcelona.

Día 27. É tan grave o que ocorre, que non pode publicarse. Toda a noite pasada houbo tiroteos, con mortos e feridos nas rúas. Na barriada de San Andrés foi queimado o convento de Maristas. Ás once, os revolucionarios levantaron unha barricada na rúa de San Pablo. Acudiu forza de Veteranos (pois non hai tropas case na praza), sostendo un tiroteo, con mortos e feridos [...]. Ás 7, 40 da tarde aumenta o tiroteo en todas as partes. O Cárcere encóntrase cheo. Foron detidos moitos anarquistas. O terror fíxose dono de Barcelona. [...] Os farois, apagados nas barriadas por falta de gas. Hai moitas mulleres encarceradas. Desfila agora polas rúas unha manifestación capitaneada por mulleres. A Garda Civil é asubiada e vitoreada a tropa.

PREGUNTA 4. ELABORE UNHA COMPOSICIÓN HISTÓRICA A PARTIR DOS TEXTOS PROPOSTOS.

Os seguintes textos deben permitirlle facer unha redacción sobre a transición. Tendo en conta os documentos e o seu contexto, debe atender cando menos á política reformista impulsada por Adolfo Suárez, ao novo panorama político xurdido desta, aos resultados das primeiras eleccións democráticas e ás características do texto constitucional. **(5 puntos)**

Documento 1. Preámbulo da *Lei Básica para a Reforma política* (1976):

A Democracia non pode ser improvisada; ha de ser resultado do esforzo e traballo de todo o pobo español. [...] A Democracia esixe como primeiro suposto o imperio e supremacía da lei [...]. Os órganos de representación, o sistema electoral e a reforma das leis, son os tres aspectos que unha Lei de reforma política debe abordar, coa maior sinxeleza e claridade posible. Só así quedará esclarecida a vontade de establecer unha Democracia que no respecto á Lei, outorga ao pobo a decisión última.

Documento 2. Composición do Congreso dos Diputados tras as eleccións de 1977:

PARTIDOS	ESCANOS
Unión de Centro Democrático	165
Partido Socialista Obrero Español	118
Partido Comunista de España	20
Alianza Popular	16
Partido Democrático de Cataluña	11
Partido Nacionalista Vasco	8
Outros	12

Documento 3. Constitución de 1978:

Art. 1.1. España constitúese nun Estado social e democrático de Dereito, que propugna como valores superiores do seu ordenamento xurídico a liberdade, a xustiza, a igualdade e o pluralismo político.

1.2. A soberanía nacional reside no pobo español, do que emanan os poderes do Estado.

1.3. A forma política do Estado español é a monarquía parlamentaria.

Art. 2. A Constitución fundaméntase na indisoluble unidade da nación española, patria común e indivisible de todos os españois, e recoñece e garante o dereito á autonomía das nacionalidades e rexións que a integran e a solidariedade entre todas elas.

HISTORIA DE ESPAÑA

El examen consta de 4 preguntas de 5 puntos, de las que podrá responder un **MÁXIMO DE 2**, combinadas como quiera. Si responde a más preguntas de las permitidas, **solo se corregirán las 2 primeras respondidas**.

PREGUNTA 1. RESPONDA A LOS DOS APARTADOS SIGUIENTES:

1.1. Defina brevemente cuatro de los ocho términos: (0,5 puntos por definición)

1. Economía predatora, 2. Carta de poblamiento, 3. Converso, 4. Paz de Utrecht,
5. Abdicaciones de Bayona, 6. Caciquismo, 7. Pacto de San Sebastián, 8. Sindicato Vertical.

1.2. Desarrolle uno de los cuatro temas:

1.2.1. Conquista y romanización. (3 puntos)

1.2.2. La configuración del imperio español en el siglo XVI. (3 puntos)

1.2.3. El cambio dinástico y la guerra de Sucesión. (3 puntos)

1.2.4. El reformismo borbónico en Galicia. (3 puntos)

PREGUNTA 2. ELABORE UNA COMPOSICIÓN HISTÓRICA A PARTIR DE LOS TEXTOS PROPUESTOS.

Los siguientes textos deben permitirle hacer una redacción sobre los principais sectores industriales y el papel del ferrocarril. Teniendo en cuenta los documentos y su contexto, debe atender cuando menos a la identificación de los sectores pioneros de la industrialización española y sus limitaciones, así como a los condicionantes derivados de la Ley General de Ferrocarriles. (5 puntos)

Documento 1. Máquinas en activo en la industria algodonera catalana (proceso de hilado).

	1835	1841	1850	1861
Husos manuales	691.949	315.162	183.778	7.366
Husos mecánicos	27.220	346.681	622.858	763.051
Husos total	719.169	661.843	806.636	770.417

Fuente: Jordi Nadal, *El fracaso de la Revolución Industrial en España*, Barcelona, Ed. Ariel, 1975, p. 196.

Documento 2. Descripción de la industria local publicada en la *Guía del viajero en Málaga* (1861).

La industria en Málaga en nuestros días se ha desarrollado de una manera admirable... Esto es tanto más de notar, cuando nunca esta ciudad ha descollado como fabril [...]. Hoy cuenta la población industrial con dos magníficas fábricas de hierro, dos grandes fábricas de tejidos de hilo y algodón y además distintas fábricas pequeñas de telares ordinarios[...]. La fabricación de hierro es tan sencilla que no podemos menos de detenernos un rato [...]. La operación principal se efectúa en los altos hornos, a donde el mineral mezclado con carbón vegetal y fundentes es sometido a gran calor.

Documento 3. *Ley General de Ferrocarriles, Gaceta de Madrid*, 6 de xuño de 1855.

CAPITULO 1º - DE LA CLASIFICACIÓN DE FERROCARRILES.

Artículo 1º - Los ferrocarriles se dividirán en líneas de servicio general y de servicio particular.

Artículo 2º - Entre las líneas de servicio general se clasificarán como del primer orden las que partiendo de Madrid, terminen en las costas o fronteras del reino.

Artículo 3º - Todas las líneas de ferrocarril destinadas al servicio general, son del dominio público, y serán consideradas como obras de utilidad general.

CAPITULO II - DE LA CONCESIÓN O AUTORIZACIÓN PARA CONSTRUIR LOS FERROCARRILES.

Artículo 4º - La construcción de las líneas de servicio general podrá verificarse por el Gobierno, y en su defecto por particulares o compañías”.

PREGUNTA 3. ELABORE UNA COMPOSICIÓN HISTÓRICA A PARTIR DE LOS TEXTOS PROPUESTOS.

Los siguientes textos deben permitirle hacer una redacción sobre la crisis de la Restauración. Teniendo en cuenta los documentos y su contexto, debe atender cuando menos al cuestionamiento del sistema canovista por el regeneracionismo, los efectos de la política colonial en Marruecos y la trascendencia de la Semana Trágica. (5 puntos)

Documento 1. Joaquín Costa critica al régimen canovista en su obra *Oligarquía y caciquismo* (1901).

En conclusión: no es la forma de gobierno en España la misma que impera en Europa, aunque un día lo haya pretendido la Gaceta; nuestro atraso a este respecto no es menor que en ciencia y cultura, que en industria, que en agricultura, que en milicia, que en administración pública. No es

nuestra forma de gobierno un régimen oligárquico, servido, que no moderado, por instituciones aparentemente parlamentarias. O, dicho de otro modo, no es el régimen parlamentario la regla, y excepción de ellas los vicios y las corruptelas denunciadas en la prensa y en el Parlamento mismo durante sesenta años; al revés, eso que llamamos desviaciones y corruptelas constituyen el régimen, son la misma regla.

Documento 2. Manifiesto Contra la Guerra emitido por el partido socialista el 28 de junio de 1809:

“El gobierno obligado por compromisos internacionales que la nación desconoce, o movido por el afán de amparar los intereses de unos cuantos plutócratas, ha resuelto enviar a Marruecos 20.000 hombres [...]. Tal enormidad, acrecida por la tremenda injusticia de que a la guerra vayan solamente los hijos de los pobres, los que no han podido librarse de la contribución de sangre por carecer de 1500 pesetas, no debe ser consentida por la clase obrera [...]. Por otra parte, la clase obrera, que lucha hoy no ya por mejorar su suerte, sino también por emanciparse y emancipar a todos los hombres, tiene un alto interés en que el militarismo no alcance en nuestro país mayor preponderancia de la que tiene, y seguramente alcanzaría si se realizase una campaña guerrera en Marruecos”.

Documento 3. La Semana Trágica según el relato del corresponsal del diario *El mundo* en Barcelona:

“Día 27. Es tan grave lo que ocurre, que no puede publicarse. Toda la noche pasada hubo tiroteos, con muertos y heridos en las calles. En la barriada de San Andrés ha sido quemado el convento de Maristas. A las once, los revolucionarios han levantado una barricada en la calle de San Pablo. Ha acudido fuerza de Veteranos (pues no hay tropas casi en la plaza), sosteniendo un tiroteo, con muertos y heridos [...]. A las 7, 40 de la tarde arrecia el tiroteo en todas partes. La Cárcel se halla llena. Han sido detenidos muchos anarquistas. El terror se ha enseñoreado de Barcelona. [...] Los faroles, apagados en las barriadas por falta de gas. Hay muchas mujeres encarceladas. Desfila ahora por las calles una manifestación capitaneada por mujeres. La Guardia Civil es silbada y vitoreada la tropa”.

PREGUNTA 4. ELABORE UNA COMPOSICIÓN HISTÓRICA A PARTIR DE LOS TEXTOS PROPUESTOS.

Los siguientes textos deben permitirle hacer una redacción sobre la transición. Teniendo en cuenta los documentos y su contexto, debe atender cuando menos a la política reformista impulsada por Adolfo Suárez, el nuevo panorama político surgido de la misma, los resultados de las primeras elecciones democráticas y las características del texto constitucional. **(5 puntos)**

Documento 1. Preámbulo de la *Ley Básica para la Reforma política* (1976):

La Democracia no puede ser improvisada; ha de ser resultado del esfuerzo y trabajo de todo el pueblo español. [...] La Democracia exige como primer supuesto el imperio y supremacía de la ley [...]. Los órganos de representación, el sistema electoral y la reforma de las leyes, son los tres aspectos que una Ley de reforma política debe abordar, con la mayor sencillez y claridad posible. Solo así quedará esclarecida la voluntad de establecer una Democracia que en el respecto a la Ley, otorga al pueblo la decisión última.

Documento 2. Composición del Congreso de los Diputados tras las elecciones de 1977:

PARTIDOS	ESCAÑOS
Unión de Centro Democrático	165
Partido Socialista Obrero Español	118
Partido Comunista de España	20
Alianza Popular	16
Partido Democrático de Cataluña	11
Partido Nacionalista Vasco	8
Otros	12

Documento 3. Constitución de 1978:

Art. 1.1. España se constituye en un Estado social y democrático de Derecho, que propugna como valores superiores de su ordenamiento jurídico la libertad, la justicia, la igualdad y el pluralismo político.

1.2. La soberanía nacional reside en el pueblo español, del que emanan los poderes del Estado.

1.3. La forma política del Estado español es la monarquía parlamentaria.

Art. 2. La Constitución se fundamenta en la indisoluble unidad de la nación española, patria común e indivisible de todos los españoles, y reconoce y garantiza el derecho a la autonomía de las nacionalidades y regiones que la integran y la solidaridad entre todas ellas.

ABAU 2022
CONVOCATORIA ORDINARIA
CRITERIOS DE AVALIACIÓN

HISTORIA DE ESPAÑA
(Cód. 03)

Definición do termo **Economía predadora** (ata 0,5 puntos)

Deficiente (entre 0 e 0,14)	Resposta en branco ou que revela a incompreensión do concepto
Insuficiente (entre 0,15-0,24)	Coñecementos: resposta confusa ou incompleta Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inexistentes, frases incoherentes o mal articuladas
Aprobado (entre 0,25 e 0,34)	Coñecementos: resposta básica que fai referencia ao seguinte: -Modo de vida característico do Paleolítico, propio de sociedades que non producen alimentos e basean a súa supervivencia na caza, na pesca e na recolección de froitos. Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión demasiado simple
Notable (entre 0,35 e 0,44)	Coñecementos: resposta con polo menos unha destas aclaracións adicionais (ademais do esixido para o aprobado) -Estas actividades obrigaban ás comunidades humanas a un constante nomadismo ao teren que desprazarse detrás do alimento. -Esta itinerancia durará ata o Neolítico, cando as comunidades comezan a practicar a agricultura e a gandaría. -Aínda que a poboación vivía en pequenos grupos, estes carecían dunha clara xerarquización ou de división do traballo. Redacción: correcta
Sobresaliente (entre 0,45 e 0,5)	Coñecementos: resposta con polo menos unha destas precisións a maiores (ademais do esixido para o notable) -O Paleolítico abrangue entre os 2,5 millóns de anos e o 10.000 a.C. -Os principais restos arqueolóxicos desta etapa son instrumentos de técnica de pedra tallada que servían para a caza e a pesca, así como a arte rupestre. -Nomear algún dos principais xacementos arqueolóxicos da P. Ibérica (Atapuerca, Altamira...) Redacción: correcta, argumentación coherente e vocabulario axeitado Capacidade de síntese: a resposta non excede a extensión recomendada

Definición do termo **Carta de poboamento** (ata 0,5 puntos)

Deficiente (entre 0 e 0,14)	Resposta en branco ou que revela a incompreensión do concepto
Insuficiente (entre 0,15-0,24)	Coñecementos: resposta confusa ou incompleta Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inexistentes, frases incoherentes o mal articuladas
Aprobado (entre 0,25 e 0,34)	Coñecementos: resposta básica que fai referencia ao seguinte: -Documento polo cal os reis cristiáns outorgaban privilexios ás persoas que habitasen zonas de interese estratéxico e/ou económico no contexto da loita

	<p>fronte aos musulmáns.</p> <p>Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión demasiado simple</p>
<p>Notable (entre 0,35 e 0,44)</p>	<p>Coñecementos: resposta con polo menos unha destas aclaracións adicionais (ademais do esixido para o aprobado)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Pretendía asegurar as novas fronteiras e revitalizar as terras conquistadas, de aí que se fomentase o asentamento de poboación guerreira e campesiña. -Permitiron a creación e crecemento de vilas e cidades establecidas ao sur do val do Douro e do val do Ebro <p>Redacción: correcta</p>
<p>Sobresaliente (entre 0,45 e 0,5)</p>	<p>Coñecementos: resposta con polo menos unha destas precisións a maiores (ademais do esixido para o notable)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Lévanse a cabo entre os séculos XI e XIII -Nomear algúns dos privilexios outorgados (terras en propiedade, arrendamentos favorables, liberación de taxas e obrigas feudais, etc.) -Este sistema tamén foi empregado polos nobres e os eclesiásticos. <p>Redacción: correcta, argumentación coherente e vocabulario axeitado</p> <p>Capacidade de síntese: a resposta non excede a extensión recomendada</p>

Definición do termo **Converso** (ata 0,5 puntos)

<p>Deficiente (entre 0 e 0,14)</p>	<p>Resposta en branco ou que revela a incompreensión do concepto</p>
<p>Insuficiente (entre 0,15-0,24)</p>	<p>Coñecementos: resposta confusa ou incompleta</p> <p>Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inexistentes, frases incoherentes o mal articuladas</p>
<p>Aprobado (entre 0,25 e 0,34)</p>	<p>Coñecementos: resposta básica que fai referencia ao seguinte:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Persoa que acepta unha crenza relixiosa diferente (especialmente o cristianismo) á que profesaba anteriormente <p>Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión demasiado simple</p>
<p>Notable (entre 0,35 e 0,44)</p>	<p>Coñecementos: resposta con polo menos unha destas aclaracións adicionais (ademais do esixido para o aprobado)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Moitas das conversións ao cristianismo non foron por convicción senón para evitar persecucións. -Moitos conversos seguiron practicando os seus cultos en segredo -O incremento do número de conversos aumentou o odio popular contra eles. <p>Redacción: correcta</p>
<p>Sobresaliente (entre 0,45 e 0,5)</p>	<p>Coñecementos: resposta con polo menos unha destas precisións a maiores (ademais do esixido para o notable)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Aplicase esencialmente aos musulmáns e xudeus que se converteron ao cristianismo nos séculos XVI e XVII. -Moitos destes novos cristiáns foron vítima do tribunal da Inquisición. <p>Redacción: correcta, argumentación coherente e vocabulario axeitado</p> <p>Capacidade de síntese: a resposta non excede a extensión recomendada</p>

Definición do termo **Paz de Utrecht** (ata 0,5 puntos)

Deficiente (entre 0 e 0,14)	Resposta en branco ou que revela a incompreensión do concepto
Insuficiente (entre 0,15-0,24)	Coñecementos: resposta confusa ou incompleta Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inexistentes, frases incoherentes o mal articuladas
Aprobado (entre 0,25 e 0,34)	Coñecementos: resposta básica que fai referencia ao seguinte: -Tratados de paz que poñen fin á guerra de Sucesión española que enfrontara as casas de Borbón e Austria polo dominio do trono español. Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión demasiado simple
Notable (entre 0,35 e 0,44)	Coñecementos: resposta con polo menos unha destas aclaracións adicionais (ademais do esixido para o aprobado) -Supuxo que Filipe V reinase en España e América pero renunciando aos seus dereitos ao trono francés. -Implicou numerosas perdas territoriais e importantes concesións económicas. -Foi asinada en 1713 na cidade holandesa de Utrecht Redacción: correcta
Sobresaliente (entre 0,45 e 0,5)	Coñecementos: resposta con polo menos unha destas precisións a maiores (ademais do esixido para o notable) -Nomear algunha das perdas territoriais concretas e/ou algunha das concesións económicas realizadas. -Os países asinantes comprometéronse a manter unha política de equilibrio continental -Marca o inicio da hexemonía británica en Europa Redacción: correcta, argumentación coherente e vocabulario axeitado Capacidade de síntese: a resposta non excede a extensión recomendada

Definición do termo **Abdicacións de Baiona** (ata 0,5 puntos)

Deficiente (entre 0 e 0,14)	Resposta en branco ou que revela a incompreensión do concepto
Insuficiente (entre 0,15-0,24)	Coñecementos: resposta confusa ou incompleta Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inexistentes, frases incoherentes o mal articuladas
Aprobado (entre 0,25 e 0,34)	Coñecementos: resposta básica que fai referencia ao seguinte: -Renuncias sucesivas de Carlos IV e do seu fillo Fernando VII ao trono de España en favor de Napoleón Bonaparte, Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión demasiado simple
Notable (entre 0,35 e 0,44)	Coñecementos: resposta con polo menos unha destas aclaracións adicionais (ademais do esixido para o aprobado) -Napoleón interveu coa escusa de mediar nas disputas entre a familia real española. -Fernando foi obrigado a devolver a coroa ao seu pai quen, á súa vez, cedeu os seus dereitos a Napoleón. -A cambio foron recompensados con cuantiosas posesións, rendas e privilexios en Francia. -Tiveron lugar en 1808.

	Redacción: correcta
Sobresaliente (entre 0,45 e 0,5)	<p>Coñecementos: resposta con polo menos unha destas precisións a maiores (ademais do esixido para o notable)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Napoleón nomeou ao seu irmán Xosé como rei de España -Este acontecemento foi unha das causas da Guerra de Independencia española (1808-1813). -As abdicacións evidenciaron o verdadeiro obxectivo de Napoleón: conseguir o baleiro de poder en España. <p>Redacción: correcta, argumentación coherente e vocabulario axeitado</p> <p>Capacidade de síntese: a resposta non excede a extensión recomendada</p>

Definición do termo **Caciquismo** (ata 0,5 puntos)

Deficiente (entre 0 e 0,14)	Resposta en branco ou que revela a incompreensión do concepto
Insuficiente (entre 0,15-0,24)	<p>Coñecementos: resposta confusa ou incompleta</p> <p>Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inexistentes, frases incoherentes o mal articuladas</p>
Aprobado (entre 0,25 e 0,34)	<p>Coñecementos: resposta básica que fai referencia ao seguinte:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Prácticas levadas a cabo polos caciques que controlaban as eleccións, para garantir a quenda de partidos durante a Restauración borbónica iniciada en 1875. <p>Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión demasiado simple</p>
Notable (entre 0,35 e 0,44)	<p>Coñecementos: resposta con polo menos unha destas aclaracións adicionais (ademais do esixido para o aprobado)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Baseábase na existencia de personalidades influentes a nivel local que controlaban unha circunscrición electoral -Os caciques actuaban mediante o uso da forza, a coacción e a venda de favores, -os caciques valíanse do seu poder económico, status e influencias -O caciquismo tiña máis forza nas zonas rurais <p>Redacción: correcta</p>
Sobresaliente (entre 0,45 e 0,5)	<p>Coñecementos: resposta con polo menos unha destas precisións a maiores (ademais do esixido para o notable)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Eran os caciques e non os electores quen decidían o resultado das eleccións. -Os chanzos máis importantes nas relacións clientelares de poder eran: a oligarquía madrileña, os Gobernadores Cívís e os caciques -Cos “favores” caciquís agradecían a fidelidade electoral. -Todas estas prácticas explican a apatía electoral durante o período da Restauración. -Lema dos caciques: “para os inimigos a lei, para os amigos o favor”. <p>Redacción: correcta, argumentación coherente e vocabulario axeitado</p> <p>Capacidade de síntese: a resposta non excede a extensión recomendada</p>

Definición do termo **Pacto de San Sebastián** (ata 0,5 puntos)

Deficiente (entre 0 e 0,14)	Resposta en branco ou que revela a incompreensión do concepto
---------------------------------------	---

Insuficiente (entre 0,15-0,24)	Coñecementos: resposta confusa ou incompleta Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inexistentes, frases incoherentes o mal articuladas
Aprobado (entre 0,25 e 0,34)	Coñecementos: resposta básica que fai referencia ao seguinte: -Acordo verbal levado a cabo por diversas personalidades e partidos contrarios á monarquía de Afonso XIII para establecer a República en España. Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión demasiado simple
Notable (entre 0,35 e 0,44)	Coñecementos: resposta con polo menos unha destas aclaracións adicionais (ademais do esixido para o aprobado): -Foi promovido por Alianza Republicana e participaron diversos partidos republicanos, nacionalistas e socialistas. -Acordouse a formación dun comité revolucionario que se debería converter no goberno provisional da futura república parlamentaria. -Permitiu a formación dunha coalición electoral para as eleccións municipais de 1931 Redacción: correcta
Sobresaliente (entre 0,45 e 0,5)	Coñecementos: resposta con polo menos unha destas precisións a maiores (ademais do esixido para o notable): -Tivo lugar o 17 de agosto de 1930. -Sinalar algún dos compromisos asinados: garantir a liberdade política e relixiosa, convocar eleccións constituíntes ou abrir a posibilidade da autonomía política das rexións. -Nomear algún dos representantes políticos máis salientables que participaron nel (Azaña, Lerroux, Niceto Alcalá-Zamora, Marcelino Domingo, Macià...) -En outubro, sumáronse a este Pacto, en Madrid, as organizacións socialistas (PSOE e UXT). Redacción: correcta, argumentación coherente e vocabulario axeitado Capacidade de síntese: a resposta non excede a extensión recomendada

Definición do termo **Sindicato vertical** (ata 0,5 puntos)

Deficiente (entre 0 e 0,14)	Resposta en branco ou que revela a incompreensión do concepto
Insuficiente (entre 0,15-0,24)	Coñecementos: resposta confusa ou incompleta Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inexistentes, frases incoherentes o mal articuladas
Aprobado (entre 0,25 e 0,34)	Coñecementos: resposta básica que fai referencia ao seguinte: -Sindicato único, inspirado e controlado pola Falanxe. -Integraba todos os traballadores e empresarios do mesmo sector produtivo. Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión demasiado simple
Notable (entre 0,35 e 0,44)	Coñecementos: resposta con polo menos unha destas aclaracións adicionais (ademais do esixido para o aprobado) -A súa creación supuxo a desaparición dos sindicatos de clase. -A súa composición explica que se coñecera como Sindicato Vertical. -Inspirouse nos réximes fascistas europeos. Redacción: correcta

Sobresaliente (entre 0,45 e 0,5)	Coñecementos: resposta con polo menos unha destas precisións a maiores (ademais do esixido para o notable) -A súa afiliación era obrigatoria. -Oficialmente denominada Organización Sindical Española. -Creouse en 1940 pola lei de Unidade Sindical. -Disolveuse na Transición durante o goberno de Adolfo Suárez Redacción: correcta, argumentación coherente e vocabulario axeitado Capacidade de síntese: a resposta non excede a extensión recomendada
--	--

Pregunta a desenvolver: Conquista e romanización (ata 3 puntos)

Moi deficiente (0)	Resposta en branco ou sen relación coa materia da pregunta
Deficiente (entre 0,1 e 1)	Coñecementos: -Resposta confusa, que revela a incompreensión da pregunta. Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inexistentes, frases incoherentes o mal articuladas.
Insuficiente (entre 1,1 e 1,4)	Coñecementos: -Resposta incompleta, que revela a falla de coñecementos. Redacción: moi simple.
Aprobado (entre 1,5 e 2)	Coñecementos: resposta básica que incide nas seguintes cuestións: -Causas da conquista da Península Ibérica por Roma -As diferentes etapas da conquista. -O desenvolvemento do proceso de romanización en paralelo á conquista. -Os principais elementos de romanización (organización político-administrativa do territorio, lingua, cultura e obras públicas). Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión básica
Notable (entre 2,1 e 2,6)	Coñecementos: resposta que demostra o coñecemento do tema: -resposta que ademais de facer referencia ás cuestións básicas, explica cunha certa profundidade polo menos unha delas. Redacción: correcta.
Sobresaliente (entre 2,7 e 3)	Resposta con precisións e aclaracións: -resposta que ademais de facer referencia ás cuestións básicas, afonda nunha ou explica con certa profundidade polo menos dúas delas. Redacción: correcta, argumentación coherente e vocabulario axeitado. Capacidade de síntese: a resposta non excede a extensión recomendada.

Pregunta a desenvolver: A configuración do imperio español no século XVI (ata 3 puntos)

Moi deficiente (0)	Resposta en branco ou sen relación coa materia da pregunta.
Deficiente (entre 0,1 e 1)	Coñecementos: -Resposta confusa, que revela a incompreensión da pregunta. Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inexistentes, frases incoherentes o mal articuladas.
Insuficiente	Coñecementos:

(entre 1,1 e 1,4)	-Resposta incompleta, que revela a falla de coñecementos. Redacción: moi simple.
Aprobado (entre 1,5 e 2)	Coñecementos: resposta básica que incide nas seguintes cuestións: -A herdanza de Carlos I: territorios herdados pola súa nai, Xoana (coroas de Castela e Aragón e as súas posesións), e polo seu pai, Filipe (territorios das Casas de Borgoña e de Austria e dereitos imperiais). -O fin do reinado e o reparto de posesións: abdicación no seu fillo Filipe e cesións ao seu irmán Fernando. -O imperio de Felipe II: a incorporación de Portugal e as súas posesións á coroa de Castela. -A rebelión de Flandres. O apoio inglés aos rebeldes e a guerra contra Inglaterra. Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión básica.
Notable (entre 2,1 e 2,6)	Coñecementos: resposta que demostra o coñecemento do tema: -resposta que ademais de facer referencia ás cuestións básicas, explica cunha certa profundidade polo menos unha delas. Redacción: correcta.
Sobresaliente (entre 2,7 e 3)	Resposta con precisións e aclaracións: -resposta que ademais de facer referencia ás cuestións básicas, afonda nunha ou explica con certa profundidade polo menos dúas delas. Redacción: correcta, argumentación coherente e vocabulario axeitado Capacidade de síntese: a resposta non excede a extensión recomendada.

Pregunta a desenvolver: O cambio dinástico e a guerra de Sucesión (ata 3 puntos)

Moi deficiente (0)	Resposta en branco o sen relación coa materia da pregunta.
Deficiente (entre 0,1 e 1)	Coñecementos: -Resposta confusa, que revela a incompreensión da pregunta -Resposta incompleta, que revela a falla de coñecementos Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inexistentes, frases incoherentes o mal articuladas.
Insuficiente (entre 1,1 e 1,4)	Coñecementos: -Resposta incompleta, que revela a falla de coñecementos. Redacción: moi simple.
Aprobado (entre 1,5 e 2)	Coñecementos: resposta básica que incide nas seguintes cuestións: -A causa explicativa da guerra de Sucesión. -Configuración e apoios dos bandos enfrontados. -Os acordos de paz e as súas consecuencias máis relevantes. Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión demasiado simple.
Notable (entre 2,1 e 2,6)	Coñecementos: resposta que demostra o coñecemento do tema: -resposta que ademais de facer referencia ás cuestións básicas, explica cunha certa profundidade polo menos unha delas. Redacción: correcta.
Sobresaliente (entre 2,7 e 3)	Resposta con precisións e aclaracións: -resposta que ademais de facer referencia ás cuestións básicas, afonda nunha ou explica con certa profundidade polo menos dúas delas.

	Redacción: correcta, argumentación coherente e vocabulario axeitado. Capacidade de síntese: a resposta non excede a extensión recomendada.
--	---

Pregunta a desenvolver: O reformismo borbónico en Galicia (ata 3 puntos)

Moi deficiente (0)	Resposta en branco ou sen relación coa materia da pregunta.
Deficiente (entre 0,1 e 1)	Coñecementos: -Resposta confusa, que revela a incompreensión da pregunta. Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inexistentes, frases incoherentes o mal articuladas.
Insuficiente (entre 1,1 e 1,4)	Coñecementos: -Resposta incompleta, que revela a falla de coñecementos. Redacción: moi simple.
Aprobado (entre 1,5 e 2)	Coñecementos: resposta básica que incide nas seguintes cuestións: -A importancia estratéxica de Galicia no s. XVIII desde o punto de vista militar e comercial. -A racionalización do recrutamento de mariñeiros a través da matrícula de mar. -A construción do arsenal de Ferrol no contexto das reformas militares levadas a cabo polos Borbóns. -As repercusións da apertura do comercio colonial en Galicia: a creación da Compañía de Galicia, o Servizo de Correos Marítimos e o Consulado Marítimo e Terrestre da Coruña. Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión básica.
Notable (entre 2,1 e 2,6)	Coñecementos: resposta que demostra o coñecemento do tema: -resposta que ademais de facer referencia ás cuestións básicas, explica cunha certa profundidade polo menos unha delas. Redacción: correcta.
Sobresaliente (entre 2,7 e 3)	Resposta con precisións e aclaracións: -resposta que ademais de facer referencia ás cuestións básicas, afonda nunha ou explica con certa profundidade polo menos dúas delas. Redacción: correcta, argumentación coherente e vocabulario axeitado. Capacidade de síntese: a resposta non excede a extensión recomendada.

Composición histórica: **Os principais sectores industriais e o papel do ferrocarril**
(ata 5 puntos)

Moi deficiente (entre 0 e 1,4)	Resposta en branco A resposta é unha paráfrase dos documentos A resposta contén xeneralidades sobre a época
Deficiente (entre 1,5 e 2)	Contidos: a resposta achega os contidos básicos do tema ou do proceso histórico considerado. Uso dos documentos: a resposta prescinde dos documentos, expónse como a resposta a unha pregunta teórica Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inventadas,

	frases incoherentes ou mal articuladas
Insuficiente (entre 2,1 e 2,4)	<p>Contidos: a resposta desenvolve os aspectos teóricos do tema</p> <p>Uso dos documentos: a resposta prescinde dos documentos, expónse como a resposta a unha pregunta teórica</p> <p>Redacción: básica e expresión demasiado simple.</p>
Aprobado (entre 2,5 e 3,4)	<p>Contidos: a resposta inclúe unha contextualización e explicación básica do tema proposto:</p> <ul style="list-style-type: none"> -O desenvolvemento da industria algodoeira catalá e os avances do maquinismo. -A expansión da siderurxia e o predominio da industria vasca. -A construción do ferrocarril e os seus obxectivos (favorecer o desenvolvemento dun mercado nacional, fomento doutras actividades económicas...). <p>Uso dos documentos: os documentos cítanse na redacción</p> <p>Redacción: texto formalmente correcto.</p>
Notable (entre 3,5 e 4,4)	<p>Contidos (ademais do esixido para o aprobado, afondar no comentario dalgunha destas cuestións)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Explicar as características da industria téxtil catalá e os factores que favoreceron o seu desenvolvemento (a tradición manufactureira, a existencia de capitais e dunha clase empresarial moi activa, o proteccionismo...). -Explicar os cambios na xeografía siderúrxica (os inicios en Málaga, o crecemento da industria asturiana polo uso da hulla e a expansión da biscaíña). -Explicar o proceso de construción do ferrocarril (as primeiras liñas, a importancia da Lei Xeral de Ferrocarrís de 1855, a introdución de capital estranxeiro...) <p>Uso dos documentos (ademais do esixido para o aprobado, na composición úsanse os documentos para algunha das seguintes cuestións)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Analízanse os datos máis significativos da táboa para explicar o avance da mecanización do fiado entre 1835 e 1865 (doc.1) -Menciónanse as principais industrias presentes en Málaga sinalando a importancia dos sectores siderúrxico e téxtil (doc. 2) -Coméntase a importancia que o Goberno concede ao ferrocarril ao consideralo como unha obra de interese xeral (doc. 3) <p>Redacción: correcta e texto coherente</p>
Sobresaliente (entre 4,5 e 5)	<p>Contidos (ademais do esixido para o notable no comentario recóllese unha ou varias das seguintes cuestións)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Referencia a outras industrias téxtiles (seda, liño) -Referencias ás vinculacións existentes entre a siderurxia e as actividades mineiras. -Referencia ás características da rede ferroviaria española (rede radial, ancho de vía...) -Valoración xeral da problemática analizada. <p>Uso dos documentos (ademais do esixido para o notable, na redacción da composición o contido dos documentos emprégase nalgúns destes sentidos):</p> <ul style="list-style-type: none"> -Afóndase nos datos da táboa prestando especial atención ao baixo nivel de mecanización de partida e ao incremento experimentado a partir de 1841 (doc. 1) -Incídese nas limitacións da industria metalúrxica malagueña derivadas do uso de carbón vexetal (doc. 2)

	<p>-Relaciónanse artigos concretos do documento coas características da rede ferroviaria española (radiocéntrica, iniciativa pública e privada)</p> <p>Redacción: correcta e precisa, facendo uso do vocabulario específico. O texto está ben articulado e argumentado.</p>
--	--

Composición histórica: **A crise da Restauración** (ata 5 puntos)

Moi deficiente (entre 0 e 1,4)	<p>Resposta en branco</p> <p>A resposta contén xeneralidades sobre a época</p> <p>A resposta é unha paráfrase dos documentos</p>
Deficiente (entre 1,5 e 2)	<p>Contidos: a resposta achega os contidos básicos do tema ou do proceso histórico considerado.</p> <p>Uso dos documentos: a resposta prescinde dos documentos, expónse como a resposta a unha pregunta teórica</p> <p>Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inventadas, frases incoherentes ou mal articuladas</p>
Insuficiente (entre 2,1 e 2,4)	<p>Contidos: a resposta desenvolve os aspectos teóricos do tema</p> <p>Uso dos documentos: a resposta prescinde dos documentos, expónse como a resposta a unha pregunta teórica</p> <p>Redacción: básica e expresión demasiado simple.</p>
Aprobado (entre 2,5 e 3,4)	<p>Contidos: a resposta inclúe unha contextualización e explicación básica do tema proposto.</p> <p>-Contextualizar a crise da Restauración no reinado de Afonso XIII.</p> <p>-Facer referencia aos aspectos que favorecen a desarticulación do sistema canovista: rexeneracionismo, papel do exército na vida política, movemento obreiro e guerra de Marrocos.</p> <p>-Explicar que foi a Semana Tráxica.</p> <p>Uso dos documentos: os documentos cítanse na redacción</p> <p>Redacción: texto formalmente correcto.</p>
Notable (entre 3,5 e 4,4)	<p>Contidos (ademais do esixido para o aprobado, afondar no comentario dalgunha destas cuestións):</p> <p>-O rexeneracionismo: análise dos males que afectaban ao país, propostas de modernización e principais representantes.</p> <p>-As críticas ao exército logo do “desastre do 98” e a súa viraxe cara posturas cada vez máis conservadoras, visibles na Lei de Xurisdición</p> <p>-A guerra en Marrocos como estratexia político-militar para recuperar o prestixio internacional despois do “desastre” e os seus efectos nas clases populares: mobilización de reservistas e Semana Tráxica de Barcelona de 1909.</p> <p>Uso dos documentos (ademais do esixido para o aprobado, na composición úsanse os documentos para algunha das seguintes cuestións):</p> <p>-Identifícase o autor do texto cun dos máximos expoñentes do rexeneracionismo (doc.1)</p> <p>-Emprégase o texto para exemplificar algunha das principais críticas realizadas polo rexeneracionismo (atraso respecto de Europa, corrupción política, sistema oligárquico...) (doc. 1)</p> <p>-Úsanse fragmentos do texto para argumentar a oposición do partido Socialista á guerra (desigualdade no sistema de recrutamento, defensa dos intereses económicos dos grupos oligárquicos, desacordo coa política</p>

	<p>exterior do Goberno (doc.2)</p> <p>-Utilízase o contido do texto para incidir na violencia e no anticlericalismo dos revolucionarios que caracterizou a Semana Tráxica (doc.3)</p> <p>Redacción: correcta e texto coherente</p>
Sobresaliente (entre 4,5 e 5)	<p>Contidos (ademais do esixido para o notable no comentario recóllese unha ou varias das seguintes cuestións)</p> <p>-Cítanse outros factores explicativos da crise da Restauración: fraccionamento e descomposición dos partidos dinásticos a inicios do século XX, o auxe do republicanismo, o desenvolvemento dos nacionalismos -sobre todo catalán (Solidaritat Catalana)-, o incremento da conflictividade social e da oposición de socialistas e anarquistas, as sucesivas derrotas militares na ocupación do norte de Marrocos...</p> <p>-Noméanse algunhas das reformas desenvolvidas polos líderes dos partidos dinásticos (Maura –conservador- e Canalejas –liberal-) para superar a crise e sanear o sistema da Restauración.</p> <p>Uso dos documentos (ademais do esixido para o notable, na redacción da composición o contido dos documentos emprégase nalgúns destes sentidos):</p> <p>-Incídese na ineficacia das denuncias realizadas na prensa e no Parlamento contra o sistema da Restauración (doc.1)</p> <p>-Saliéntase a dimensión internacionalista e solidaria do partido Socialista ao pretender “emancipar a todos os homes”, incluídos os marroquís (doc.2)</p> <p>-Faise fincapé no antimilitarismo do partido Socialista e no seu rexeitamento de que o exército obteña maior poder do que xa ten (doc.2)</p> <p>-Resáltase o papel protagonista dos anarquistas, das mulleres e da tropa neste levantamento (doc. 3)</p> <p>-Tense en conta a visión crítica que o documento achega sobre a Semana Tráxica (doc.3)</p> <p>Redacción: correcta e precisa, facendo uso do vocabulario específico. O texto está ben articulado e argumentado.</p>

Composición histórica: **A Transición**

(ata 5 puntos)

Moi deficiente (entre 0 e 1,4)	<p>Resposta en branco</p> <p>A resposta é unha paráfrase dos documentos</p> <p>A resposta contén xeneralidades sobre a época</p>
Deficiente (entre 1,5 e 2)	<p>Contidos: a resposta achega os contidos básicos do tema ou do proceso histórico considerado</p> <p>Uso dos documentos: a resposta prescinde dos documentos, expónse como a resposta a unha pregunta teórica</p> <p>Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inventadas, frases incoherentes ou mal articuladas</p>
Insuficiente (entre 2,1 e 2,4)	<p>Contidos: a resposta desenvolve os aspectos teóricos do tema</p> <p>Uso dos documentos: a resposta prescinde dos documentos, expónse como a resposta a unha pregunta teórica</p> <p>Redacción: básica e expresión demasiado simple.</p>
Aprobado (entre 2,5 e 3)	<p>Contidos: a resposta inclúe unha contextualización e explicación básica do tema proposto</p>

3,4)	<p>-Referenciar a morte de Franco e a investidura de Xoán Carlos I como rei de España.</p> <p>-Comentar o continuísmo do goberno de Arias Navarro e a política reformadora de Adolfo Suárez.</p> <p>-Sinalar os principais obxectivos da Lei para a Reforma Política.</p> <p>-Facer referencia aos resultados obtidos nas eleccións de xuño de 1977.</p> <p>-Enumerar os principios fundamentais da constitución de 1978 (soberanía popular, monarquía parlamentaria, estado de Dereito., división de poderes...)</p> <p>Uso dos documentos: os documentos cítanse na redacción</p> <p>Redacción: texto formalmente correcto.</p>
Notable (entre 3,5 e 4,4)	<p>Contidos (ademais do esixido para o aprobado, afondar no comentario dalgunha destas cuestións)</p> <p>-Faise referencia ao incremento da oposición durante o goberno de Arias Navarro (política, estudantil, proletaria, terrorista...) e á división dentro das forzas franquistas entre reformistas e inmovilistas.</p> <p>-Afóndase nas características da Lei para a Reforma Política e/ou coméntase o proceso político que leva á súa aprobación.</p> <p>-Menciónase o proceso de legalización dos diversos partidos políticos de cara á celebración das primeiras eleccións democráticas.</p> <p>-Explícanse algúns dos principios esenciais da constitución de 1978/ cítanse outros (Estado aconfesional, descentralización, ambigüidade na redacción de certos artigos, dificultade para reformala...)</p> <p>-Coméntase o carácter pacífico e consensuado do proceso político coñecido como Transición.</p> <p>Uso dos documentos (ademais do esixido para o aprobado, na composición úsanse os documentos para algunha das seguintes cuestións)</p> <p>-Identifícase no texto o obxectivo principal da Lei para a Reforma Política (establecer unha democracia/reinstaurar a soberanía popular) (doc.1)</p> <p>-Sínálanse os principais resultados das primeiras eleccións democráticas: claro triunfo do partido de Adolfo Suárez e segundo lugar do PSOE (doc. 2)</p> <p>-Relaciónanse polo menos dous artigos concretos do documento cos principios esenciais da Constitución (doc.3)</p> <p>Redacción: correcta e texto coherente</p>
Sobresaliente (entre 4,5 e 5)	<p>Contidos (ademais do esixido para o notable no comentario recóllese unha ou varias das seguintes cuestións)</p> <p>-Faise referencia ao coñecido como “espírito do 12 de febreiro” e ao seu fracaso.</p> <p>-Cítanse algunhas das principais medidas levadas a cabo polo primeiro goberno de Suárez (p.ex.: aprobación dunha amnistía, disolución do Movemento Nacional e do TOP, regulamentación do dereito á folga...)</p> <p>-Menciónanse as diferentes posturas mantidas pola oposición, o goberno e as forzas franquistas no referendo sobre a Lei para a Reforma Política.</p> <p>-Explícase o proceso de redacción e aprobación da constitución de 1978 (comisión de asuntos constitucionais, votación nas Cortes e referendo).</p> <p>-Refírense as dúas vías de acceso para conseguir a autonomía establecidas na constitución.</p> <p>Uso dos documentos (ademais do esixido para o notable, na redacción da composición o contido dos documentos emprégase nalgúns destes sentidos):</p>

	<p>-Incídese no principio de respecto á lei vixente recollido no texto e/ou no espírito de consenso (doc.1)</p> <p>-Afóndase nos resultados das eleccións: a gran diferenza existente entre os dous primeiros partidos e os demais, a escasa representación do PCE e de Alianza Popular, a presenza de partidos nacionalistas vascos e cataláns (doc. 2)</p> <p>-Relaciónanse máis de dous artigos concretos do documento cos principios esenciais da Constitución (doc.3).</p> <p>Redacción: correcta e precisa, facendo uso do vocabulario específico. O texto está ben articulado e argumentado.</p>
--	--

HISTORIA DE ESPAÑA

O exame consta de 4 preguntas de 5 puntos, das que poderá responder un **MÁXIMO DE 2**, combinadas como queira. Se responde máis preguntas das permitidas, **só se corruxirán as 2 primeiras respondidas**.

PREGUNTA 1. RESPONDA OS DOUS APARTADOS SEGUINTE:

1.1. Defina brevemente catro dos oito termos: (0,5 puntos por definición)

1. Aula Rexia, 2. Marca Hispánica, 3. Valido, 4. Motín de Esquilache, 5. Tratado de Valençay, 6. Estatuto Real, 7. FAI, 8. Lexión Cóndor.

1.2. Desenvolva un dos catro temas:

- 1.2.1. O Neolítico: características e cambios con respecto á época Paleolítica. (3 puntos)
- 1.2.2. Os pobos prerromanos da Península Ibérica. (3 puntos)
- 1.2.3. A crise do século XVII: aspectos socioeconómicos e políticos. (3 puntos)
- 1.2.4. O cambio dinástico e a guerra de Sucesión. (3 puntos)

PREGUNTA 2. ELABORE UNHA COMPOSICIÓN HISTÓRICA A PARTIR DOS TEXTOS PROPOSTOS.

Os seguintes textos deben permitirle facer unha redacción sobre a construción do estado liberal. Tendo en conta os documentos e o seu contexto, debe atender cando menos ás diferenzas ideolóxicas existentes entre as principais correntes liberais e á súa plasmación constitucional.

Doc. 1. proxecto de Reforma da Constitución. Diario de sesións do Congreso, legislatura 1844-45:

“Na Constitución que vai rexer a España están de acordo a Coroa e as Cortes, desexando concorrer a acomodar os antigos foros e liberdades da Nación ao seu estado e necesidades actuais [...]. Desta maneira procúrase en canto cabe a inapreciable vantaxe de dar por base á Constitución a vontade acorde do Monarca e dos elixidos da Nación, evitando esaxeradas por un ou outro extremo, que adoitan principiar por celos e rivalidades, e terminar por escándalos e trastornos”.

Doc. 2. Manifesto da Xunta Central do partido progresista publicado no diario *La Iberia* o 2-10-1858:

“Os principios non variaron nin poder variar xamais. Son os que proclamaron en Cádiz os lexisladores do ano 12, os que se consignaron na Constitución do 37 e prevalecíanos nas Cortes constituíntes reunidas o ano 54. As variantes que ofrecen as referidas Constitucións, débense exclusivamente ás necesidades do momento, pero todas elas teñen a mesma orixe, a soberanía da nación e o mesmo obxecto dar ao pobo español toda a liberdade posible dentro dunha monarquía constitucional. Como a Constitución do 45 nin recolle esa orixe, nin enche cumpridamente ese obxecto, non foi nin pode ser nunca a bandeira do noso partido”.

Doc. 3. : O xornal *La soberanía nacional* xustifica a escisión do partido progresista, 25-11-1854:

“Para que o nobre partido que tomou un tempo o nome fermoso de liberal non se confunda con esta falanxe de corrompidos que aínda pesa sobre as nosas fronteiras como unha mancha inmensa, é necesario que tome un nome novo e en consonancia co progreso dos tempos [...]. Ese nome é a democracia.

O ideal liberal, que onte se chamou progreso, desenvolto polos tempos hoxe chámase democracia. E neste sentido a democracia é, non só a verdadeira expresión dos intereses, sentimentos e principios de España libre, non só o único medio de fundar entre nós a liberdade querida, senón que tamén espera o pensamento fundamental do século, e a gran bandeira de rehabilitación das sociedades modernas”.

PREGUNTA 3. ELABORE UNHA COMPOSICIÓN HISTÓRICA A PARTIR DOS TEXTOS PROPOSTOS.

Os seguintes textos deben permitirle facer unha redacción sobre a crise de 1917. Tendo en conta os documentos e o seu contexto, debes atender cando menos aos factores políticos e sociais que conduciron á crise de 1917 e ás consecuencias do “desastre de Annual”. (5 puntos)

Doc. 1. Manifesto do 14 de xuño de 1917, dirixido polos parlamentarios rexionalistas ao país.

“Dar ao Estado unha constitución federativa: tal é a gran solución renovadora. Mediante unha organización interna de estrutura federativa, os pobos ibéricos terían o ambiente de fraternidade, de intimidade amorosa que forma as grandes unidades indivisibles [...]. Esta organización federativa é, por outra banda, a que corresponde á estrutura da sociedade política española, dividida en nacionalidades, en pobos de personalidade suficientemente definida”.

Doc. 2. Manifesto declarando a folga xeral, 27 de marzo de 1917:

“Na presente e crítica ocasión, xa viu o pobo o que ficou das promesas de reformas da economía nacional. Continúan as eternas ocultacións de riqueza [...], os beneficiados cos negocios da guerra, nin empregan as súas ganancias no fomento da riqueza nacional, nin se aveñen a entregar parte dos beneficios ao Estado, e o Goberno, débil cos poderosos e altivo cos humildes, lanza a diario contra dos obreiros a Garda Civil [...]. E respondendo a este convencemento, os representantes da Unión Xeral de Traballadores e os da Confederación do Traballo, acordan por unanimidade: Primeiro [...] imponse que o proletariado español empregue a folga xeral, sen prazo definitivo de terminación, como a arma máis poderosa que posúe para reivindicar os seus dereitos”.

Doc. 3. Descrición da retirada do 22 de xullo en Annual segundo o fiscal militar que actuou no expediente Picasso:

“Abandónase a posición con todos os seus elementos, sen ordes, sen instrucións, con présas, sen coñecer nin plan nin dirección, revoltas as forzas, confundidas, sen xefes pode dicirse, acosados polo inimigo, e sen máis idea visible que a da salvación individual, pola fuxida vergoñosa nuns, inexplicable noutros e lamentable en todos, sendo inútiles os esforzos duns cantos para conter esta avalancha, que tan impremeditadamente se deixou desbordar. [...] A columna fuxitiva, deixando como rastros mortos e feridos, material esnaquizado e bestas inútiles –pois as útiles utilizábanas para fuxir–, chegou en multitude a Izumar. Recobradas un pouco as forzas despois de Izumar, volven outra vez ao barranco de baixada a desorganizarse, e xa é inútil o esforzo individual dalgúns xefes e oficiais e clases para conter a desmoralización acosada polo inimigo, máis atento entón a aproveitar o botín deixado en Annual e nas outras posicións”.

PREGUNTA 4. ELABORE UNHA COMPOSICIÓN HISTÓRICA A PARTIR DOS TEXTOS PROPOSTOS.

Os seguintes textos deben permitirlle facer unha redacción sobre a política económica do franquismo. Tendo en conta os documentos e o seu contexto, debe atender cando menos ás características da etapa autárquica, aos impulsos que favoreceron a liberalización económica e aos efectos do “desarrollismo” (5 puntos):

Doc. 1. Creación do INI, 25 de setembro de 1941:

“Artigo 1º. Créase o Instituto Nacional de Industria, entidade de Dereito público, que ten por finalidade propulsar e financiar, en servizo da Nación, a creación e xurdimento de novas industrias, en especial das que se propoñan como fin principal a resolución dos problemas impostos polas esixencias da defensa do país, ou que se dirixan ao desenvolvemento da nosa autarquía económica, ofrecendo ao aforro español un investimento seguro e atractivo”.

Doc. 2. Informe da Organización para a Cooperación e o Desenvolvemento Económico sobre España, 1963:

“España ten necesidade dun plan de desenvolvemento coherente e ben coordinado [...]. Os trazos especiais dun plan de desenvolvemento económico e realista e que teña sentido, desde o punto de vista operativo, dadas as actuais condicións españolas, parecen ser: a) definición dunha orientación xeral da política económica; b) establecemento duns obxectivos xerais realistas e consecuentes; c) un programa de facenda pública; e d) a elaboración dun conxunto de medidas integradas, tendentes a influír nas actividades do sector privado, de acordo cunhas liñas consecuentes cos obxectivos xerais do plan”.

Doc. 3. A produción de electrodomésticos en España (en miles de unidades)

Anos	Frigoríficos	Lavadoras	Radios	Televisores
1960	28,7	77,3	245,1	39,4
1965	371,8	320,4	446,3	554,7
1970	1.009,3	554,6	432,5	617,9

Fonte: Ramón Tamames, *Estructura económica de España*, Madrid, 1974, vol. II, p. 225.

HISTORIA DE ESPAÑA

El examen consta de 4 preguntas de 5 puntos, de las que podrá responder un **MÁXIMO DE 2**, combinadas como quiera. Si responde a más preguntas de las permitidas, **solo se corregirán las 2 primeras respondidas**.

PREGUNTA 1. RESPONDA A LOS DOS APARTADOS SIGUIENTES:

1.1. Defina brevemente cuatro de los ocho términos: (0,5 puntos por definición)

1. Aula Regia, 2. Marca Hispánica, 3. Valido, 4. Motín de Esquilache,
5. Tratado de Valençay, 6. Estatuto Real, 7. FAI, 8. Legión Cóndor.

1.2. Desarrolle uno de los cuatro temas:

- 1.2.1. El Neolítico: características y cambios con respecto a la época Paleolítica. (3 puntos)
- 1.2.2. Los pueblos prerromanos de la Península Ibérica. (3 puntos)
- 1.2.3. La crisis del siglo XVII: aspectos socioeconómicos y políticos (3 puntos)
- 1.2.4. El cambio dinástico y la guerra de Sucesión. (3 puntos)

PREGUNTA 2. ELABORE UNA COMPOSICIÓN HISTÓRICA A PARTIR DE LOS TEXTOS PROPUESTOS.

Los siguientes textos deben permitirle hacer una redacción sobre la construcción del estado liberal. Teniendo en cuenta los documentos y su contexto, debe atender cuando menos a las diferencias ideológicas existentes entre las principales corrientes liberales y su plasmación constitucional (5 puntos).

Doc. 1. Proyecto de Reforma de la Constitución. *Diario de sesiones del Congreso*, legislatura 1844-45:

“... En la Constitución que va a regir a España están de acuerdo la Corona y las Cortes, deseando concurrir a acomodar los antiguos fueros y libertades de la Nación a su estado y necesidades actuales... De esta manera se procura en cuanto cabe la inapreciable ventaja de dar por base a la Constitución la voluntad acorde del Monarca y de los elegidos de la Nación, evitando exageradas por uno u otro extremo, que suelen principiar por celos y rivalidades, y terminar por escándalos y trastornos”.

Doc. 2. Manifiesto de la Junta Central del partido progresista publicado en el diario *La Iberia* el 2-10-1858:

“Los principios no han variado ni pueden variar jamás. Son los que proclamaron en Cádiz los legisladores del año 12, los que se consignaron en la Constitución del 37 y los prevalecían en las Cortes constituyentes reunidas el año 54. Las variantes que ofrecen las referidas Constituciones, débense exclusivamente a las necesidades del momento, pero todas ellas tienen el mismo origen, la soberanía de la nación y el mismo objeto dar al pueblo español toda la libertad posible dentro de una monarquía constitucional. Como la Constitución del 45 ni recoge ese origen, ni llena cumplidamente ese objeto, no ha sido ni puede ser nunca la bandera de nuestro partido”.

Doc.3. El periódico *La soberanía nacional* justifica la escisión del partido progresista, 25-XI-1854:

“Para que el noble partido que tomó un tiempo el nombre hermoso de liberal no se confunda con esta falange de corrompidos que todavía pesa sobre nuestras frentes como una mancha inmensa, es necesario que tome un nombre nuevo y en consonancia con el progreso de los tiempos [...] Ese nombre es la democracia.

La ideal liberal, que ayer se llamó progreso, desarrollada por los tiempos hoy se llama democracia. Y en este sentido la democracia es, no sólo la verdadera expresión de los intereses, sentimientos y principios de España libre, no sólo el único medio de fundar entre nosotros la libertad querida, sino que también espera el pensamiento fundamental del siglo, y la gran bandera de rehabilitación de las sociedades modernas”.

PREGUNTA 3. ELABORE UNA COMPOSICIÓN HISTÓRICA A PARTIR DE LOS TEXTOS PROPUESTOS.

Los siguientes textos deben permitirle hacer una redacción sobre la crisis de 1917. Teniendo en cuenta los documentos y su contexto, debe atender cuando menos a los factores políticos y sociales que condujeron a la crisis de 1917 y las consecuencias del “desastre de Annual”. (5 puntos)

Doc. 1. Manifiesto de 14 de junio de 1917, dirigido por los parlamentarios regionalistas al país:

“Dar al Estado una constitución federativa: tal es la gran solución renovadora. Mediante una organización interna de estructura federativa, los pueblos ibéricos tendrían el ambiente de fraternidad, de intimidad amorosa que forma las grandes unidades indivisibles. [...] Esta organización federativa es, por otra parte, la que corresponde a la estructura de la sociedad política española, dividida en nacionalidades, en pueblos de personalidad harta definida”.

Doc. 2. Manifiesto declarando la huelga general, 27 de marzo de 1917:

“En la presente y crítica ocasión, ya vio el pueblo lo que quedó de las promesas de reformas de la economía nacional. Continúan las eternas ocultaciones de riqueza [...], los beneficiados con los negocios de la guerra, ni emplean sus ganancias en el fomento de la riqueza nacional, ni se avienen a entregar parte de los beneficios al Estado, y el Gobierno, débil con los poderosos y altivo con los humildes, lanza a diario contra los obreros a la Guardia Civil [...]. Y respondiendo a este convencimiento, los representantes de la Unión General de Trabajadores y los de la Confederación del Trabajo, acuerdan por unanimidad: Primero [...] se impone que el proletariado español emplee la huelga general, sin plazo definitivo de terminación, como el arma más poderosa que posee para reivindicar sus derechos.

Doc. 3. Descripción de la retirada de 22 de julio en Annual según el fiscal militar que actuó en el expediente Picasso:

“Se abandona la posición con todos sus elementos, sin órdenes, sin instrucciones, con prisas, sin conocer ni plan ni dirección, revueltas las fuerzas, confundidas, sin jefes puede decirse, acosados por el enemigo, y sin más idea visible que la de la salvación individual, por la huida vergonzosa en unos, inexplicable en otros y lamentable en todos, siendo inútiles los esfuerzos de unos cuantos para contener esta avalancha, que tan impremeditadamente se había dejado desbordar. [...] La columna fugitiva, dejando como rastros muertos y heridos, material destrozado y acémilas inútiles –pues las útiles las utilizaban para huir-, llegó en tropel a Izumar. Recobradas un poco las fuerzas después de Izumar, vuelven otra vez al barranco de bajada a desorganizarse, y ya es inútil el esfuerzo individual de algunos jefes y oficiales y clases para contener la desmoralización acosada por el enemigo, más atento entonces a aprovechar el botín dejado en Annual y en las otras posiciones”.

PREGUNTA 4. ELABORE UNA COMPOSICIÓN HISTÓRICA A PARTIR DE LOS TEXTOS PROPUESTOS.

Los siguientes textos deben permitirle hacer una redacción sobre la política económica del franquismo. Teniendo en cuenta los documentos y su contexto, debe atender cuando menos a las características de la etapa autárquica, los impulsos que favorecieron la liberalización económica y los efectos del “desarrollismo”. (5 puntos)

Doc. 1. Creación del INI, 25 de septiembre de 1941:

“Artículo 1º. Se crea el Instituto Nacional de Industria, entidad de Derecho público, que tiene por finalidad propulsar y financiar, en servicio de la Nación, la creación y surgimiento de nuevas industrias, en especial de las que se propongan como fin principal la resolución de los problemas impuestos por las exigencias de la defensa del país, o que se dirijan al desenvolvimiento de nuestra autarquía económica, ofreciendo al ahorro español una inversión segura y atractiva”.

Doc. 2. Informe de la Organización para la Cooperación y el Desarrollo Económico sobre España, 1963:

“España tiene necesidad de un plan de desarrollo coherente y bien coordinado [...]. Los rasgos especiales de un plan de desarrollo económico y realista y que tenga sentido, desde el punto de vista operativo, dadas las actuales condiciones españolas, parecen ser: a) definición de una orientación general de la política económica; b) establecimiento de unos objetivos generales realistas y consecuentes; c) un programa de hacienda pública, y d) la elaboración de un conjunto de medidas integradas, tendentes a influir en las actividades del sector privado, de acuerdo con unas líneas consecuentes con los objetivos generales del plan”.

Doc. 3. La producción de electrodomésticos en España (en miles de unidades).

Años	Frigoríficos	Lavadoras	Radios	Televisores
1960	28,7	77,3	245,1	39,4
1965	371,8	320,4	446,3	554,7
1970	1.009,3	554,6	432,5	617,9

Fuente: Ramón Tamames, *Estructura económica de España*, Madrid, 1974, vol. II, p. 225.

ABAU 2022
CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA
CRITERIOS DE AVALIACIÓN

HISTORIA DE ESPAÑA
(Cód. 03)

Definición do termo **Aula Regia** (ata 0,5 puntos)

Deficiente (entre 0 e 0,14)	Resposta en branco ou que revela a incomprensión do concepto.
Insuficiente (entre 0,15-0,24)	Coñecementos: resposta confusa ou incompleta. Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inexistentes, frases incoherentes ou mal articuladas.
Aprobado (entre 0,25 e 0,34)	Coñecementos: resposta básica que fai referencia ao seguinte: -Institución creada en época visigoda que facía as funcións de Consello real. Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión demasiado simple
Notable (entre 0,35 e 0,44)	Coñecementos: resposta con polo menos unha destas aclaracións adicionais (ademais do esixido para o aprobado) -Tiña carácter consultivo e asesoraba á monarquía nos principais asuntos de goberno. -Os seus membros pertencían á aristocracia e eran designados polo rei. Redacción: correcta
Sobresaliente (entre 0,45 e 0,5)	Coñecementos: resposta con polo menos unha destas precisións a maiores (ademais do esixido para o notable) -Outras funcións que tiña eran elaborar leis e impartir xustiza, ademais de designar aos propios reis. -A monarquía visigoda tiña carácter electivo polo que mantiña unha dependencia moi intensa respecto das familias nobiliarias. -Desenvólvese entre os anos 507 e o 711. Redacción: correcta, argumentación coherente e vocabulario axeitado. Capacidade de síntese: a resposta non excede a extensión recomendada.

Definición do termo **Marca Hispánica** (ata 0,5 puntos)

Deficiente (entre 0 e 0,14)	Resposta en branco ou que revela a incomprensión do concepto.
Insuficiente (entre 0,15-0,24)	Coñecementos: resposta confusa ou incompleta. Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inexistentes, frases incoherentes ou mal articuladas.
Aprobado (entre 0,25 e 0,34)	Coñecementos: resposta básica que fai referencia ao seguinte: - Fronteira creada polos francos ao sur dos Perineos para frear a expansión musulmá. Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión demasiado simple.
Notable (entre 0,35 e 0,44)	Coñecementos: resposta con polo menos unha destas aclaracións adicionais (ademais do esixido para o aprobado) -Eran núcleos de resistencia cristiá fronte Al-Andalus.

	-Foi creada por Carlomagno a finais do s.VIII e ía desde Pamplona ata Barcelona. Redacción: correcta
Sobresaliente (entre 0,45 e 0,5)	Coñecementos: resposta con polo menos unha destas precisións a maiores (ademais do esixido para o notable) -Á fronte dos mesmos os reis francos designaron condes, uns de orixe franca e outros autóctonos, que actuaban como vasallos seus. -Cando se independizaron deron lugar aos reinos de Navarra e Aragón. Redacción: correcta, argumentación coherente e vocabulario axeitado. Capacidade de síntese: a resposta non excede a extensión recomendada.

Definición do termo **Valido** (ata 0,5 puntos)

Deficiente (entre 0 e 0,14)	Resposta en branco ou que revela a incompreensión do concepto
Insuficiente (entre 0,15-0,24)	Coñecementos: resposta confusa ou incompleta. Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inexistentes, frases incoherentes ou mal articuladas.
Aprobado (entre 0,25 e 0,34)	Coñecementos: resposta básica que fai referencia ao seguinte: -Persoa da máxima confianza do rei en quen este delegaba os seus poderes ata o punto de entregarlle a dirección do reino. Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión demasiado simple.
Notable (entre 0,35 e 0,44)	Coñecementos: resposta con polo menos unha destas aclaracións adicionais (ademais do esixido para o aprobado) -Nunca foi un cargo oficial dado que unicamente servían ao rei mentres este tiña confianza na persoa escollida. -Moitos deles utilizaron o poder no seu propio beneficio e o das súas familias e achegados. Redacción: correcta.
Sobresaliente (entre 0,45 e 0,5)	Coñecementos: resposta con polo menos unha destas precisións a maiores (ademais do esixido para o notable) -A súa aparición no foi un fenómeno estritamente español senón que se xeneralizou no século XVII por varios países europeos. -Foron coñecidos cos nomes de “favorito” ou “privado”. -Nomear algún dos principais validos, como por exemplo o duque de Lerma con Filipe III ou Olivares con Filipe IV. Redacción: correcta, argumentación coherente e vocabulario axeitado. Capacidade de síntese: a resposta non excede a extensión recomendada.

Definición do termo **Motín de Esquilache** (ata 0,5 puntos)

Deficiente (entre 0 e 0,14)	Resposta en branco ou que revela a incompreensión do concepto.
Insuficiente (entre 0,15-0,24)	Coñecementos: resposta confusa ou incompleta. Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inexistentes, frases incoherentes ou mal articuladas.

Aprobado (entre 0,25 e 0,34)	Coñecementos: resposta básica que fai referencia ao seguinte: -Levantamento popular que tivo lugar en Madrid durante o reinado de Carlos III. Foi froito da oposición as medidas impulsadas polo ministro real Esquilache. -Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión demasiado simple
Notable (entre 0,35 e 0,44)	Coñecementos: resposta con polo menos unha destas aclaracións adicionais (ademais do esixido para o aprobado) -A orixe do conflito foi o descontento pola subida do prezo do pan provocada por malas colleitas e a especulación. -Desenvolveuse nun contexto de malestar popular por outras medidas reformadoras do momento. -As medidas pretendían mellorar a limpeza urbana e a iluminación da cidade. -Entre as medidas figuraban algunhas prohibicións: uso de capas longas, sombreiros de ala ancha ou xogos de azar. Redacción: correcta.
Sobresaliente (entre 0,45 e 0,5)	Coñecementos: resposta con polo menos unha destas precisións a maiores (ademais do esixido para o notable) -Tivo lugar en 1766. -A situación foi aproveitada por grupos nobiliarios e eclesiásticos contrarios á política de reformas. -A revolta tivo como consecuencia a caída de Esquilache e un xiro no programa reformista, emprendido agora por ministros españois. Redacción: correcta, argumentación coherente e vocabulario axeitado. Capacidade de síntese: a resposta non excede a extensión recomendada .

Definición do termo **Tratado de Valençay** (ata 0,5 puntos)

Deficiente (entre 0 e 0,14)	Resposta en branco ou que revela a incompreensión do concepto
Insuficiente (entre 0,15-0,24)	Coñecementos: resposta confusa ou incompleta Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inexistentes, frases incoherentes ou mal articuladas
Aprobado (entre 0,25 e 0,34)	Coñecementos: resposta básica que fai referencia ao seguinte: -Acordo de paz asinado nesta cidade francesa que pon fin á guerra da Independencia (1808-1813). Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión demasiado simple.
Notable (entre 0,35 e 0,44)	Coñecementos: resposta con polo menos unha destas aclaracións adicionais (ademais do esixido para o aprobado) -Napoleón recoñecía a Fernando VII como rei de España e as Indias. -Ao seu regreso Fernando VII restableceu o absolutismo. Redacción: correcta.
Sobresaliente (entre 0,45 e 0,5)	Coñecementos: resposta con polo menos unha destas precisións a maiores (ademais do esixido para o notable) -Ambos países comprometíanse a devolver as prazas e terras ocupadas durante o conflito. -Fernando VII comprometíase a respectar os dereitos dos afrancesados pero non o cumpríu. -Este tratado non entrou en vigor porque non foi recoñecido nin pola

	Rexencia nin polas Cortes. Redacción: correcta, argumentación coherente e vocabulario axeitado. Capacidade de síntese: a resposta non excede a extensión recomendada.
--	---

Definición do termo **Estatuto Real** (ata 0,5 puntos)

Deficiente (entre 0 e 0,14)	Resposta en branco ou que revela a incompreensión do concepto
Insuficiente (entre 0,15-0,24)	Coñecementos: resposta confusa ou incompleta. Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inexistentes, frases incoherentes ou mal articuladas.
Aprobado (entre 0,25 e 0,34)	Coñecementos: resposta básica que fai referencia ao seguinte: -Carta outorgada por María Cristina de Borbón. -Datada na terceira década do século XIX, durante a rexencia provocada pola minoría de idade de Sabela II -Tratábase, en realidade, dunha convocatoria a Cortes. Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión demasiado simple.
Notable (entre 0,35 e 0,44)	Coñecementos: resposta con polo menos unha destas aclaracións adicionais (ademais do esixido para o aprobado) - Datado na época da rexencia (1833-1840). - Impuxo un réxime no que o rei mantiña importantes cotas de poder. - Foi redactado a instancias de Martínez de la Rosa, liberal de signo moi moderado. Redacción: correcta.
Sobresaliente (entre 0,45 e 0,5)	Coñecementos: resposta con polo menos unha destas precisións a maiores (ademais do esixido para o notable) -Promulgouse en 1834 e estivo en vigor ata 1836. -O seu carácter conservador provocou o rexeitamento da maior parte dos liberais. -Non satisfixo aos absolutistas, que seguiron apoiando o carlismo. Redacción: correcta, argumentación coherente e vocabulario axeitado. Capacidade de síntese: a resposta non excede a extensión recomendada.

Definición do termo **FAI** (ata 0,5 puntos)

Deficiente (entre 0 e 0,14)	Resposta en branco ou que revela a incompreensión do concepto.
Insuficiente (entre 0,15-0,24)	Coñecementos: resposta confusa ou incompleta. Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inexistentes, frases incoherentes ou mal articuladas.
Aprobado (entre 0,25 e 0,34)	Coñecementos: resposta básica que fai referencia ao seguinte: -Federación Anarquista Ibérica, organización creada durante a ditadura de Primo de Rivera. Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión demasiado simple.
Notable (entre 0,35 e 0,44)	Coñecementos: resposta con polo menos unha destas aclaracións adicionais (ademais do esixido para o aprobado): -Creouse clandestinamente en 1927 e tratouse da corrente máis radical do anarquismo. -Pretendía establecer o anarquismo libertario a través da acción directa.

	-Outros métodos utilizados foron a folga xeral e a insurrección armada. Redacción: correcta.
Sobresaliente (entre 0,45 e 0,5)	Coñecementos: resposta con polo menos unha destas precisións a maiores (ademais do esixido para o notable): -Durante a Segunda República tivo un gran número de afiliados. -Os seus enfrontamentos internos acabaron por debilitada, o que influíu na crise da República. -O seu líder máis destacado foi Durruti. -Trala guerra civil disolveuse. Redacción: correcta, argumentación coherente e vocabulario axeitado. Capacidade de síntese: a resposta non excede a extensión recomendada.

Definición do termo **Lexión Cóndor** (ata 0,5 puntos)

Deficiente (entre 0 e 0,14)	Resposta en branco ou que revela a incompreensión do concepto.
Insuficiente (entre 0,15-0,24)	Coñecementos: resposta confusa ou incompleta. Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inexistentes, frases incoherentes ou mal articuladas.
Aprobado (entre 0,25 e 0,34)	Coñecementos: resposta básica que fai referencia ao seguinte: -Aviación enviada pola Alemaña nazi en axuda dos sublevados (bando franquista) durante a guerra civil. Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión demasiado simple
Notable (entre 0,35 e 0,44)	Coñecementos: resposta con polo menos unha destas aclaracións adicionais (ademais do esixido para o aprobado) -Constituíu unha ferramenta fundamental para a vitoria franquista. -Hitler empregou a guerra civil española como banco de probas para a próxima guerra mundial. Redacción: correcta.
Sobresaliente (entre 0,45 e 0,5)	Coñecementos: resposta con polo menos unha destas precisións a maiores (ademais do esixido para o notable) -Esta axuda supuña saltarse os acordos do Comité de Non Intervención. -Esta axuda pagaríase con minerais e outros produtos unha vez rematada a guerra. -É responsable, entre outros, do bombardeo de Guernica, no País Vasco. Redacción: correcta, argumentación coherente e vocabulario axeitado. Capacidade de síntese: a resposta non excede a extensión recomendada.

Pregunta a desenvolver: O Neolítico: características e cambios con respecto á época Paleolítica (ata 3 puntos)

Moi deficiente (0)	Resposta en branco ou sen relación coa materia da pregunta.
Deficiente (entre 0,1 e 1)	Coñecementos: -Resposta confusa, que revela a incompreensión da pregunta. Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inexistentes, frases incoherentes ou mal articuladas.

Insuficiente (entre 1,1 e 1,4)	Coñecementos: -Resposta incompleta, que revela a falla de coñecementos. Redacción: moi simple.
Aprobado (entre 1,5 e 2)	Coñecementos: resposta básica que incide nas seguintes cuestións: -Comparación dos principais trazos definitorios do Neolítico e o Paleolítico, incidindo especialmente na economía, a tecnoloxía aplicada, o tipo de hábitat, a organización social, as expresións culturais... -Facer algunha referencia explícita ao Neolítico na Península Ibérica. Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión básica.
Notable (entre 2,1 e 2,6)	Coñecementos: resposta que demostra o coñecemento do tema: -resposta que ademais de facer referencia ás cuestións básicas, explica cunha certa profundidade polo menos unha delas. Redacción: correcta.
Sobresaliente (entre 2,7 e 3)	Resposta con precisións e aclaracións: -resposta que ademais de facer referencia ás cuestións básicas, afonda nunha ou explica con certa profundidade polo menos dúas delas. Redacción: correcta, argumentación coherente e vocabulario axeitado. Capacidade de síntese: a resposta non excede a extensión recomendada.

Pregunta a desenvolver: Os pobos prerromanos da Península Ibérica (ata 3 puntos)

Moi deficiente (0)	Resposta en branco ou sen relación coa materia da pregunta.
Deficiente (entre 0,1 e 1)	Coñecementos: -Resposta confusa, que revela a incompreensión da pregunta. Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inexistentes, frases incoherentes ou mal articuladas.
Insuficiente (entre 1,1 e 1,4)	Coñecementos: -Resposta incompleta, que revela a falla de coñecementos. Redacción: moi simple.
Aprobado (entre 1,5 e 2)	Coñecementos: resposta básica que incide nas seguintes cuestións: - Principais características das culturas peninsulares existentes na Península durante a Idade do Ferro: a) <u>pobos do sur e do Levante</u> (Tartessos e iberos) b) <u>pobos meseteños</u> c) <u>pobos do norte e do occidente</u> (referencia explícita aos trazos esenciais da cultura castrexa) Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión básica.
Notable (entre 2,1 e 2,6)	Coñecementos: resposta que demostra o coñecemento do tema: -resposta que ademais de facer referencia ás cuestións básicas, explica cunha certa profundidade polo menos unha delas. Redacción: correcta.
Sobresaliente (entre 2,7 e 3)	Resposta con precisións e aclaracións: -resposta que ademais de facer referencia ás cuestións básicas, afonda nunha ou explica con certa profundidade polo menos dúas delas. Redacción: correcta, argumentación coherente e vocabulario axeitado Capacidade de síntese: a resposta non excede a extensión recomendada.

Pregunta a desenvolver: A crise do século XVII: aspectos socioeconómicos e políticos
(ata 3 puntos)

Moi deficiente (0)	Resposta en branco o sen relación coa materia da pregunta.
Deficiente (entre 0,1 e 1)	Coñecementos: -Resposta confusa, que revela a incomprensión da pregunta. -Resposta incompleta, que revela a falla de coñecementos. Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inexistentes, frases incoherentes ou mal articuladas.
Insuficiente (entre 1,1 e 1,4)	Coñecementos: -Resposta incompleta, que revela a falla de coñecementos. Redacción: moi simple.
Aprobado (entre 1,5 e 2)	Coñecementos: resposta básica que incide nas seguintes cuestións: -A crise demográfica e económica: principais evidencias e causas explicativas. -A postura dos privilexiados respecto da crise. -Obxectivos do programa político de Olivares e principais reformas propostas: a Unión de Armas. -A crise da monarquía (revolta de Cataluña e rebelión de Portugal) Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión demasiado simple.
Notable (entre 2,1 e 2,6)	Coñecementos: resposta que demostra o coñecemento do tema: -resposta que ademais de facer referencia ás cuestións básicas, explica cunha certa profundidade polo menos unha delas. Redacción: correcta.
Sobresaliente (entre 2,7 e 3)	Resposta con precisións e aclaracións: -resposta que ademais de facer referencia ás cuestións básicas, afonda nunha ou explica con certa profundidade polo menos dúas delas. Redacción: correcta, argumentación coherente e vocabulario axeitado. Capacidade de síntese: a resposta non excede a extensión recomendada.

Pregunta a desenvolver: O cambio dinástico e a guerra de Sucesión (ata 3 puntos)

Moi deficiente (0)	Resposta en branco ou sen relación coa materia da pregunta.
Deficiente (entre 0,1 e 1)	Coñecementos: -Resposta confusa, que revela a incomprensión da pregunta. Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inexistentes, frases incoherentes ou mal articuladas.
Insuficiente (entre 1,1 e 1,4)	Coñecementos: -Resposta incompleta, que revela a falla de coñecementos. Redacción: moi simple.
Aprobado (entre 1,5 e 2)	Coñecementos: resposta básica que incide nas seguintes cuestións: -A causa explicativa da guerra de Sucesión. -Configuración e apoios dos bandos enfrontados. -Os acordos de paz e as súas consecuencias máis relevantes. Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión básica.

Notable (entre 2,1 e 2,6)	Coñecementos: resposta que demostra o coñecemento do tema: -resposta que ademais de facer referencia ás cuestións básicas, explica cunha certa profundidade polo menos unha delas. Redacción: correcta.
Sobresaliente (entre 2,7 e 3)	Resposta con precisións e aclaracións: -resposta que ademais de facer referencia ás cuestións básicas, afonda nunha ou explica con certa profundidade polo menos dúas delas. Redacción: correcta, argumentación coherente e vocabulario axeitado. Capacidade de síntese: a resposta non excede a extensión recomendada.

Composición histórica: **A construción do estado liberal** (ata 5 puntos)

Moi deficiente (entre 0 e 1,4)	Resposta en branco. A resposta é unha paráfrase dos documentos. A resposta contén xeneralidades sobre a época.
Deficiente (entre 1,5 e 2)	Contidos: a resposta achega os contidos básicos do tema ou do proceso histórico considerado. Uso dos documentos: a resposta prescinde dos documentos, expónse como a resposta a unha pregunta teórica. Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inventadas, frases incoherentes ou mal articuladas.
Insuficiente (entre 2,1 e 2,4)	Contidos: a resposta desenvolve os aspectos teóricos do tema, Uso dos documentos: a resposta prescinde dos documentos, expónse como a resposta a unha pregunta teórica. Redacción: básica e expresión demasiado simple.
Aprobado (entre 2,5 e 3,4)	Contidos: a resposta inclúe unha contextualización e explicación básica do tema proposto: -Contextualizar o tema presentado na maioría de idade de Isabel II. -Citar os principios esenciais do liberalismo político (soberanía nacional, división de poderes, dereito ao sufraxio...) -Referenciar as dúas correntes básicas do liberalismo (doutrinaria e democrática) e as principais familias políticas (moderados, progresistas e demócratas). -Indicar a preferencia da monarquía polo liberalismo moderado. Uso dos documentos: os documentos cítanse na redacción. Redacción: texto formalmente correcto.
Notable (entre 3,5 e 4,4)	Contidos (ademais do esixido para o aprobado, afondar no comentario dalgunha destas cuestións) -Explicar as principais diferenzas ideolóxicas entre moderados, progresistas e demócratas nomeadamente no que respecta ao concepto de soberanía, o sufraxio, o papel da Coroa, o recoñecemento de dereitos e as relacións Igrexa /Estado. -Facer referencia á sucesión de etapas rexistrada no período (década moderada, bienio progresista e gobernos unionistas) sinalando algunha das medidas máis significativas adoptadas e os líderes principais das diferentes correntes. -Subliñar o papel do exército na vida política do período (presenza constante de militares no poder político e protagonista de pronunciamentos)

	<p>nomeando algún dos protagonistas máis destacados.</p> <p>Uso dos documentos (ademais do esixido para o aprobado, na composición úsanse os documentos para algunha das seguintes cuestións)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Relaciónase de xeito explícito o contido do documento 1 coa corrente liberal moderada no que se refire ao concepto de soberanía compartida. -Relaciónase de xeito explícito o contido do documento 2 coa corrente liberal progresista e a súa defensa da soberanía nacional. -Relaciónase de xeito explícito o contido do documento 3 coa corrente liberal democrática. <p>Redacción: correcta e texto coherente.</p>
Sobresaliente (entre 4,5 e 5)	<p>Contidos (ademais do esixido para o notable no comentario recóllese unha ou varias das seguintes cuestións)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Afondar noutras diferenzas ideolóxicas entre moderados, progresistas e demócratas (por exemplo: relación entre administración central e local, modelo de exército, sistema impositivo, modelo económico, orde pública...). -Explicar as principais características da constitución de 1845: sistema bicameral (Senado de designación real e Congreso electivo), sufraxio censatario (restrinxido aos propietarios e maiores contribuíntes), confesionalidade católica do Estado. -Afondar nos principios progresistas recollidos nas constitucións citadas directa ou indirectamente nos documentos (1812, 1837 e non nata de 1856). -Subliñar a exclusión dos demócratas do xogo político pese a contar cunha base social cada vez máis ampla, o que explicará o seu papel protagonista na revolución de 1868. <p>Uso dos documentos (ademais do esixido para o notable, na redacción da composición o contido dos documentos emprégase nalgúns destes sentidos)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Utilízase o contido do doc.1 para subliñar a identificación dos moderados cos intereses dos grupos sociais oligárquicos dominantes (facen as mínimas reformas posibles :“acomodar os antigos foros”/ evitar conflictividade social e política: “escándalos e trastornos”) -Coméntase a defensa que fan os progresistas de liberdades restrinxidas ao ter que ser compatibles coa monarquía constitucional (doc.2) -Saliéntase a corrupción política da que participa o partido progresista como xustificación da aparición do partido demócrata/ Incídese na identificación entre democracia e liberdade (doc.3) <p>Redacción: correcta e precisa, facendo uso do vocabulario específico. O texto está ben articulado e argumentado.</p>

Composición histórica: **A crise de 1917** (ata 5 puntos)

Moi deficiente (entre 0 e 1,4)	<p>Resposta en branco.</p> <p>A resposta contén xeneralidades sobre a época.</p> <p>A resposta é unha paráfrase dos documentos.</p>
Deficiente (entre 1,5 e 2)	<p>Contidos: a resposta achega os contidos básicos do tema ou do proceso histórico considerado.</p> <p>Uso dos documentos: a resposta prescinde dos documentos, expónse como a resposta a unha pregunta teórica.</p> <p>Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inventadas, frases incoherentes ou mal articuladas.</p>

<p>Insuficiente (entre 2,1 e 2,4)</p>	<p>Contidos: a resposta desenvolve os aspectos teóricos do tema. Uso dos documentos: a resposta prescinde dos documentos, expónse como a resposta a unha pregunta teórica. Redacción: básica e expresión demasiado simple.</p>
<p>Aprobado (entre 2,5 e 3,4)</p>	<p>Contidos: a resposta inclúe unha contextualización e explicación básica do tema proposto. - Facer unha referencia básica á crise de 1917 e os seus compoñentes principais: crise militar, política e social. - Subliñar a descomposición do sistema de xuntas. - Sinalar a quebra do réxime da Restauración tras o desastre de Annual. Uso dos documentos: os documentos cítanse na redacción. Redacción: texto formalmente correcto.</p>
<p>Notable (entre 3,5 e 4,4)</p>	<p>Contidos (ademais do esixido para o aprobado, afondar no comentario dalgunha destas cuestións) - Explicar a crise política: a clausura das Cortes e a convocatoria da Asemblea de Parlamentarios polo líder da Liga Rexionalista catalá. - Sinalar algunha característica da folga xeral de 1917. - Explicar algunha das consecuencias sociais e políticas da conflitividade: a expansión do pistolerismo, a descomposición dos partidos dinásticos, gobernos de concentración... - Referirse a algún aspecto da evolución da guerra de Marrocos: o protectorado español, a guerra no Rif, a derrota de Annual e o seus efectos Uso dos documentos (ademais do esixido para o aprobado, na composición úsanse os documentos para algunha das seguintes cuestións): - Utilízase o texto para subliñar a intención dos políticos rexionalistas de elaborar unha nova Constitución e de darlle un carácter federal por consideralo máis axustado á realidade política española (doc.1) - Faise fincapé no papel das organizacións obreiras (UXT, CNT) como impulsoras das reivindicacións do proletariado e na súa consideración da folga xeral como o principal medio para acadar os seus obxectivos (doc. 2) - Coméntase a desorganización que presidiu a retirada do exército español en Annual e os factores que levaron a identificar o episodio como un desastre (doc.3). Redacción: correcta e texto coherente.</p>
<p>Sobresaliente (entre 4,5 e 5)</p>	<p>Contidos (ademais do esixido para o notable no comentario recóllese unha ou varias das seguintes cuestións) - Sinalar a importancia do contexto internacional na xestión da crise (Primeira Guerra Mundial e os seus efectos). - Facer referencia a outras vertentes da crise: a crise militar e a creación das Xuntas de Defensa. - Valoración xeral da problemática analizada. Uso dos documentos (ademais do esixido para o notable, na redacción da composición o contido dos documentos emprégase nalgúns destes sentidos) - Resáltase que os promotores da Constitución federativa eran parlamentarios que se reúnen en Asemblea e defenden as súas ideas mediante un Manifesto (doc.1). - Incídese no incumprimento das promesas de reforma económica que están na base do descontento dos traballadores (doc. 2)</p>

	<p>-Subliñase a procedencia do documento -o expediente Picasso- para sinalar a súa condición de texto elaborado por unha comisión militar de investigación a instancias das Cortes (doc. 3)</p> <p>Redacción: correcta e precisa, facendo uso do vocabulario específico. O texto está ben articulado e argumentado.</p>
--	--

Composición histórica: **A política económica do franquismo** (ata 5 puntos)

Moi deficiente (entre 0 e 1,4)	<p>Resposta en branco.</p> <p>A resposta é unha paráfrase dos documentos.</p> <p>A resposta contén xeneralidades sobre a época.</p>
Deficiente (entre 1,5 e 2)	<p>Contidos: a resposta achega os contidos básicos do tema ou do proceso histórico considerado.</p> <p>Uso dos documentos: a resposta prescinde dos documentos, expónse como a resposta a unha pregunta teórica.</p> <p>Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inventadas, frases incoherentes ou mal articuladas.</p>
Insuficiente (entre 2,1 e 2,4)	<p>Contidos: a resposta desenvolve os aspectos teóricos do tema.</p> <p>Uso dos documentos: a resposta prescinde dos documentos, expónse como a resposta a unha pregunta teórica.</p> <p>Redacción: básica e expresión demasiado simple.</p>
Aprobado (entre 2,5 e 3,4)	<p>Contidos: a resposta inclúe unha contextualización e explicación básica do tema proposto.</p> <p>-Explicar os obxectivos da autarquía (autoabastecemento nacional, intervencionismo do Estado) e as súas consecuencias (escaseza de produtos básicos e o seu encarecemento).</p> <p>-Incidir no “desarrollismo” dos anos 60: a liberalización económica, os seus obxectivos e as liñas mestras do programa.</p> <p>Uso dos documentos: os documentos cítanse na redacción.</p> <p>Redacción: texto formalmente correcto.</p>
Notable (entre 3,5 e 4,4)	<p>Contidos (ademais do esixido para o aprobado, afondar no comentario dalgunha destas cuestións)</p> <p>-Referir as outras etapas da política económica franquista e os seus trazos esenciais: a liberalización económica dos anos 50 e a crise económica sufrida a partir de 1973.</p> <p>-Afondar nos factores que influíron no crecemento económico dos anos 60 (plans de desenvolvemento, turismo, emigración, investimento estranxeiro...)</p> <p>-Facer un balance dos efectos económicos do “desarrollismo”.</p> <p>Uso dos documentos (ademais do esixido para o aprobado, na composición úsanse os documentos para algunha das seguintes cuestións)</p> <p>-Faise fincapé no intervencionismo estatal na economía e no contexto político do período a partir da data do doc.1.</p> <p>-Coméntanse as necesidades da economía española a principios dos anos sesenta (doc. 2)</p> <p>-Utilízanse os datos da táboa para subliñar o cambio nos hábitos de consumo da sociedade española que permitiu o incremento da produción nacional de electrodomésticos (doc. 3)</p> <p>Redacción: correcta e texto coherente.</p>

<p>Sobresaliente (entre 4,5 e 5)</p>	<p>Contidos (ademais do esixido para o notable no comentario recóllese unha ou varias das seguintes cuestións)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Afondar na relación existente entre a evolución económica e a política franquista (illamento dos anos 40, recoñecemento do réxime no contexto da Guerra Fría -Pacto de Madrid-, goberno dos tecnócratas, problemas do tardofranquismo). -Facer referencias explícitas a varias das medidas concretas desenvolvidas en cada etapa (p.ex. Plan de saneamento da economía, Lei de Protección e Fomento da Industria Nacional, creación do INC, ingreso no FMI, creación dos Polos de Desenvolvemento Industrial e dos Polos de Promoción Industrial...). -Comentar os efectos sociais, demográficos, culturais, ecolóxicos... do “milagre español”. <p>Uso dos documentos (ademais do esixido para o notable, na redacción da composición o contido dos documentos emprégase nalgúns destes sentidos):</p> <ul style="list-style-type: none"> -Utilízanse fragmentos do texto para incidir nos obxectivos do INI: desenvolver a industria militar para garantir a defensa do país, ofrecer oportunidades de negocio ao capital español como medio de fomentar a autarquía (doc.1) -Incídese na orixe do documento: un informe da OCDE sobre a economía española (doc. 2) -Afóndase nalgúns dos datos que figuran na táboa, como a diferenza entre a situación de partida (predominio da produción de lavadoras e radios) fronte á realidade dos setenta (maior produción de frigoríficos e televisores) o que indica a progresiva mellora do equipamento dos fogares españois (doc. 3): <p>Redacción: correcta e precisa, facendo uso do vocabulario específico. O texto está ben articulado e argumentado.</p>
---	--